

TIEN REDENEN WAAROM
CRITICI DE PLANK MISSLAAN

Davids en Salomo's rijk bestonden echt

Er is veel discussie rond de koninkrijken van David en Salomo. Sommige geleerden menen dat de Bijbelse berichtgeving grotendeels een mythe is. Zij nemen aan dat Jeruzalem in Davids tijd niet meer was dan een dorp op een heuvelrug, zonder stadsmuren. **In later eeuwen zijn de verhalen over de eerste koningen dan steeds meer aangedikt.** Om tien redenen klopt dit niet. De koninkrijken van David en Salomo bestonden echt.

De Bijbel geeft op allerlei manieren aan dat David door God tot koning is geroepen. Ook staat er duidelijk in dat David door overwinningen op de vijanden van Israël een groot rijk mocht maken. Daar spitst de discussie zich dan ook niet op toe. Het is de archeologie waar men zich op richt: waarom zijn er zo weinig overblijfselen van Davids rijk gevonden?

Op die vraag zijn verschillende antwoorden mogelijk:

- ▶ **Veel geschreven materiaal is verloren gegaan: papyrus en perkament zijn in de loop der tijd verteerd.**
- ▶ **Er worden in Jeruzalem wel opgravingen gedaan, maar op allerlei belangrijke plaatsen, zoals de Tempelberg, mag niet worden gegraven.**
- ▶ **De stad Jeruzalem bestaat uit tientallen bewoningslagen, waarbij inwoners vaak de onderliggende woonlaag gebruikt hebben voor hun nieuwe bouwactiviteiten. Er zijn dus veel oude sporen vernietigd.**

Toch zijn er de laatste jaren heel wat indirecte aanwijzingen gevonden voor een krachtig, centraal bestuurd rijk in de tiende eeuw voor Christus. Hieronder de tien meest aansprekende:

1 | KLEITABLETTEN

Jeruzalem was reeds in de veertiende eeuw voor Christus een stadstaat waar vanuit gecorrespondeerd werd met de farao in Egypte. **Kleitabletten** van koning **Abdiheba** van Jeruzalem zijn in **Amarna** teruggevonden. Onlangs is een klein fragment van een kleitablaet met spijkerschrift (de internationale diplomatieke taal van toen) in Jeruzalem ontdekt.

2 | MASSIEVE TORENS

Bij de Gihon-bron, die Jeruzalem van water voorzag, zijn inmiddels massieve torens ontdekt om de bron veilig te stellen tegenover vijanden.

3 | GEBOUW

In Jeruzalem is een trapvormige structuur van stenen ontdekt om een hoger plateau te ondersteunen. Het is waarschijn-

lijk dat David hier zijn paleis bouwde en mogelijk daarom deze ondersteuning liet aanleggen. De archeologe Eilat Mazar heeft begin 2006 een belangrijk gebouw opgegraven. Zij geeft allerlei aanwijzingen dat dit het paleis van David geweest kan zijn. In elk geval is een belangrijk gebouw ontdekt en dat wordt eerder in een stad dan in een dorp gebouwd.

4 | POORTGEBOUWEN

Volgens 1 Koningen 9 vers 15 bouwde Salomo de muren van Megiddo, Hazor en Gezer. Bij opgravingen zijn in deze steden soortgelijke poortgebouwen met zes kamers gevonden. Het ligt voor de hand dat Salomo deze heeft laten bouwen, zoals veel archeologen aannemen.

5 | KOOLSTOFDATERING

Om te bepalen of opgegraven restanten uit de **tiende** of **negende eeuw** stammen, wordt gebruikgemaakt van de radiokoolstofdatering. Dit is ook gebeurd met **Tel Rehov**, een stad in Israël die in de tijd van koning Rehabeam door een farao is veroverd. In **2003** is verkoold graan gebruikt voor een radiokoolstofdatering en deze wees uit dat de verwoestingslaag tussen 940 en 900 voor Christus moet worden gedateerd. Hiermee wordt duidelijk dat Tel Rehov in de tijd van Salomo een sterke stad moet zijn geweest.

6 | EDM

Diverse geleerden menen dat de strijd van David met Edom (genoemd in 2 Samuël 8 en 1 Koningen 11) sterk overdreven is, omdat Edom in die tijd een eenvoudige samenleving met veehouders was. Recente opgravingen in Khirbat en-Nahas, in het laagland van Edom, ongeveer 50 kilometer ten zuiden van de Dode Zee, geven een ander beeld. Edom was in de tiende eeuw een complexe samenleving met grote gebouwen, sterke verdedigingswerken en een grote koperindustrie. Israël kon alleen als sterke staat Edom overwinnen.

7 | INSCRIPTIES

Er zijn inscripties gevonden die verwijzen naar 'het huis van David'. De belangrijkste zijn een inscriptie uit Tel Dan en de overwinningstekst van koning Mesa van Moab.

8 | BELASTINGHEFFING

Ten westen van Jeruzalem is het oude stadje Qeiyafa ontdekt, een zware versterking in Juda op de grens met de Filistijnen. Zowel door aardewerk als door radiokoolstofdatering is men erachter gekomen dat dit stadje uit de tijd van David is. Er zijn twintig gestandaardiseerde kruiken voor het ophalen van belasting in natura gevonden. Zowel de versterking als de aanwijzingen dat er belasting werd geheven, wijzen naar een centraal georganiseerde staat.

9 | POTSCHERF

Een brede verspreiding van de schrijfkunst (in alle lagen van de bevolking) wijst op een goed systeem van scholing. Dit kan alleen in een goed, centraal geleid rijk, en gebeurt veel minder in losse groepen. Een centraal bestuurd rijk vereist administratieve vaardigheden. In dat licht is het van belang te wijzen op de beschreven potscherf (ostrakon) die onlangs in Qeiyafa is gevonden. De tekst is moeilijk te ontcijferen, maar vormt een bewijs van de aanwezigheid van schrijfkunst; in dit geval door een ongeoeffende schrijver. Een brede verspreiding van de schrijfkunst is ook aannemelijk door de vondst van 'een abc' in Tel Zayit, ten zuiden van Jeruzalem. De letters van het Hebreeuwse alfabet zijn in een grote steen gekerfd.

10 | KLEINE RIJKEN

Het Bijbelse beeld over Israël in de tijd van Saul, David en Salomo past goed in de betreffende periode. Nadat lange tijd de Egyptenaren en Hethieten het westelijke Midden-Oosten overheerst hebben, zijn er in de periode 1200 tot 900 voor Christus kleine rijken geweest. Daarna kwamen er opnieuw grote rijken, zoals Assyrië en Babel. In de genoemde periode kon ook Israël uitgroeien tot een groot rijk.